

Finansklagenemnda Skade

Avgjørelse FinKN 2025-202

25.2.2025

KNIF Trygghet Forsikring AS

Motorvogn

Skade på bil – uriktige opplysninger om tidligere skader? – fal. § 8-1 fjerde og femte ledd.

Sikrede meldte 14.6.24 om skade på sin bil oppstått 9.6.24. I skademeldingen signert 2.7.24 oppga sikrede at det var skader på høyre og venstre framfanger og på "Speil Venstre side" og han krysset av for "NEI" på spørsmål om "Tidligere skader". Foretaket fant en salgsannonse for bilen fra 25.2.24 som viste bilder av bilen hvor det var en skade på bilens venstre speilhus, og på den bakgrunn av slo foretaket 4.7.24 sikredes erstatningskrav, sa opp hans forsikringer og nektet ham et fremtidig kundeforhold, jf. fal. § 8-1 fjerde og femte ledd. Foretaket hevdet sikrede bevisst hadde gitt uriktige opplysninger om at bilen ikke hadde skader fra tidligere for å få en erstatning han ikke hadde krav på. Sikrede var uenig i dette og viste bl.a. til at da han kjøpte bilen 26.4.24, så var ikke det basert på salgsannonse fra 25.2.24, idet bilen hadde blitt solgt i mellomtiden. Foretaket hevdet i den anledning at det i ettertid også fant en salgsannonse av 21.3.24 hvor samme skade på venstre speilhus fremkom, slik at det derfor var uomtvistet at skaden på venstre speilhus var til stede før skadehendelsen 10.6.24. Nemnda kom til at sikrede bevisst hadde gitt uriktige opplysninger ved skadeoppgjøret, og at foretaket kunne avslå sikredes erstatningskrav og si opp sikredes forsikringer.

Saksfremstilling

Saken gjelder krav om dekning for skade på bil og spørsmål om foretaket kan avslå erstatning og si opp sikredes forsikringer pga. uredelig brudd på redegjøringsplikten ved skadeoppgjøret, jf. forsikringsavtaleloven (fal.) § 8-1 fjerde og femte ledd.

Sikrede meldte 14.6.24 om skade på en Citroën (2012-modell). Etter anmodning fra foretaket fylte sikrede 2.7.24 ut skademelding, hvor han krysset av for "NEI" på spørsmål om "Tidligere skader" og anga at det var skader på høyre og venstre framfanger og på "Speil Venstre side". Skademeldingen hadde følgende beskrivelse av hendelsen:

Kom kjørende fra ..A.. til ..B.., Ved ..C.. kom den e skygge ut ifra grøfta (jettertid viste det sæ å være en Hare), Rak ikke reagere før det smalt noe kraftig. Fikk bremsset ned. satt på varsel lys og rygget tebakke. Da lå haren ikrøfta og utåndet.

Bilen hadde fått skadde på Høyre og venstre, samtidig løstnet støtfangeren på venstre side av støttfangeren foran. Har også noe merker (brest i speil venstre side). Alt skjedde iløpet av sekunder, vanskelig å si nøyaktig va som skjedde.

Foretaket har forklart at det ved undersøkelse av tidligere finn-annonser for bilen, fant bilder av bilen i en annonse fra 25.2.24 som viste skade på bilens venstre speilhus.

Foretaket av slo etter dette 4.7.24 erstatningskravet i sin helhet med henvisning til fal. § 8-1 første og fjerde ledd. Det sa samtidig opp alle sikredes skadeforsikringer f.o.m. 11.7.24, jf. fal. § 8-1 femte ledd, og opplyste at sikrede var uønsket som kunde i fremtiden. Det informerte om klagemulighetene, herunder at sikrede kunne klage til Finansklagenemnda:

1. BESKRIVELSE AV SAKENS FORHOLD

I skademeldingen har du redegjort for at du kjørte på en hare den 9. juni i år. Du har avmerket på skadeskjemaet at det ble skader på høyre fremfanger, venstre fremfanger og på speilet på venstre side.

Her er det bilde av skaden på speilet som fremkommer i takstrapporten:

[..bilde..]

Vi har undersøkt tidligere salgsannonser for bilen, og vi har funnet dette bildet i en Finn annonse fra 25. februar i år. I denne annonsen er det følgende bilde av skaden på speilhuset:

[..bilde..]

Slik vi vurderer saken, så har du oppgitt at bilen fikk skader som var på bilen fra før, og som ikke oppstod ved denne hendelsen slik du har forklart.

Det fremgår også på bildene at du har foretatt en delvis utbedring av skaden på venstre frontfanger og også øverst på speilet. Det kan derfor ikke være tvil om at du kjente til denne skaden fra før og må ha visst at den ikke oppstod ved hendelsen.

2. FORETAKETS VURDERING AV SAKEN

KNIF Trygghet Forsikring AS mener du har gitt bevisst uriktige eller ufullstendige opplysninger i denne saken. Vi legger til grunn at dette er gjort for at du skulle få en erstatning du ikke hadde krav på, og at du visste eller måtte forstå at en uberettiget erstatning var konsekvensen av de uriktige eller ufullstendige opplysningene. Vi begrunner dette med følgende:

KNIF Trygghet Forsikring AS legger til grunn at du har gitt en forklaring om skadeomfanget som ikke er riktig. Vi mener det er grunn til å tro at du har gitt en uriktig forklaring i den hensikt å få full erstatning.

Sikrede sendte 18.11.24 klage til Finansklagenemnda.

Sikrede krever dekning for skade på bilen og bestrider at foretakets avslag er korrekt. Sikrede kontaktet politiet etter påkjørselen av haren, og deretter foretaket 10.6.24. Ved taksering av skaden noen dager senere, så verkstedet at det var noen eldre skader på støtfanger og informerte om at han ikke ville få erstattet ny støtfanger, men en brukt. Sikrede var enig i det, og det ble også oppdaget en skade på undersiden av speilet ved førersiden. Sikrede var enig i at det kunne ha med påkjørselen å gjøre, og verkstedet skulle sende saken til foretaket. I slutten av juni 2024 ba foretaket sikrede fylle ut skademelding, og han returnerte skjemaet 2.7.24. Med sjokk og fortvilelse mottok han 8.7.24 avslaget vedlagt et bilde fra en salgsannonse på finn.no fra februar 2024 hvor det var en skade på speilet. Sikrede viser til at det ikke var samme annonse han hadde kjøpt bilen på bakgrunn av. Sikrede krysset av i skademeldingen for at det ikke var noen tidligere skader, idet han ikke visste om noe eller hadde påført bilen noen skader selv. Han hadde håpet foretaket hadde tatt kontakt om det lurte på noe i forhold til svarene han ga og takstrapporten det mottok, i stedet for å komme med beskyldninger og utkastelse.

Foretaket avviser ansvar og anfører at avslag og oppsigelse er i samsvar med fal. § 8-1 første, fjerde og femte ledd. Foretaket har også funnet frem til en senere annonse av 21.3.24 hvor samme skade på venstre speilhus fremkommer. Det er tilstrekkelig sannsynliggjort at skaden på venstre speilhus var til stede før skadehendelsen 10.6.24.

Finansklagenemnda Skades begrunnelse

Spørsmålet er om foretaket er fri for ansvar og kan si opp sikredes forsikringer pga. uredelig brudd på redegjøringsplikten under skadeoppgjøret, jf. fal. § 8-1 fjerde og femte ledd.

Fal. § 8-1 fjerde og femte ledd angir:

Gir sikrede ved skadeoppgjøret bevisst uriktige eller ufullstendige opplysninger som sikrede vet eller må forstå kan føre til at sikrede får utbetalt en erstatning han eller hun ikke har krav på, mister sikrede ethvert erstatningskrav mot forsikringsforetaket etter denne og andre forsikringsavtaler i anledning samme

hendelse. Hvis sikredes forhold bare er lite klanderverdig, bare angår en liten del av kravet, eller hvis det ellers foreligger særlige grunner, kan sikrede likevel få delvis erstatning. § 4-14 gjelder tilsvarende.

I tilfeller som nevnt i fjerde ledd kan forsikringsforetaket si opp enhver forsikringsavtale det har med sikrede med en ukes varsel. § 3-7 annet ledd første, annet og fjerde punktum gjelder tilsvarende.

Det følger av fjerde ledd at foretaket har rett til å avslå sikredes erstatningskrav såfremt;

1. sikrede ga uriktige eller ufullstendige opplysninger ved skadeoppgjøret, og
2. var bevisst dette,
3. de gale opplysningene kunne medføre en uberettiget erstatningsutbetaling, og
4. sikrede måtte forstå dette.

Foretaket har i så fall også adgang til å si opp samtlige forsikringsavtaler med sikrede med én ukes varsel, samt nekte fremtidig kundeforhold, jf. fal. § 8-1 femte ledd.

Det første spørsmålet er om sikrede ga gale opplysninger under skadeoppgjøret.

Sikrede svarte i skademeldingen "NEI" på spørsmål om det var "Tidligere skader", og oppga at det bl.a. var skade på "Speil Venstre side", og at "Bilen hadde fått skadde på Høyre og venstre, samtidig løstnet støtfangeren på venstre side av støttfangeren foran. Har også noe merker (brest i speil venstre side)".

Foretaket har fremlagt bilder av bilen som fulgte salgsannonsene av 25.2.24 og 21.3.24. Disse viser at skaden på speilhuset på venstre side av bilen var til stede på bilen før skadehendelsen 9.6.24. Opplysningene i skademeldingen er i så fall objektivt sett feil.

Det andre spørsmålet er om sikrede var klar over at bilen hadde denne skaden fra før. Sikrede anfører at han ikke visste om noen tidligere skader. Skaden er tydelig på bildet fra annonsen, og det fremstår som klart usannsynlig for nemnda at sikrede ikke var klar over denne skaden.

Det tredje spørsmålet er om de uriktige opplysningene kunne gi sikrede en erstatning han ikke hadde krav på. Uten nærmere undersøkelser kunne sikrede fått erstatning basert på skademeldingen, som da inkluderte skader som ikke oppsto i uhellet 9.6.24. Det er derfor klart at de gale opplysningene kunne gi sikrede en erstatning han ikke hadde krav på.

Det siste spørsmålet er om sikrede "måtte forstå dette". Formuleringen omtales i HR-2024-989-A avsnitt 39:

Det sikrede "må forstå", er at de bevisst uriktige eller ufullstendige opplysningene sannsynligvis vil føre til en for høy utbetaling dersom de legges til grunn for erstatningsoppgjøret. Kravet er oppfylt når en mulig uvitenhet fremstår som *uforståelig* ut fra en objektiv bedømmelse av de relevante konkrete omstendighetene. I alminnelighet kan det legges til grunn at dette er tilfellet når forsikringsforetaket har spurt om opplysningene i for eksempel skademeldings- eller tapsskjema.

Nemnda kan ikke se at det er opplyst om noe som kan gi en annen troverdig forklaring på de uriktige opplysningene sikrede gav i skademeldingen enn at han ønsket en erstatning han ellers ikke hadde krav på.

Foretaket er etter dette fri for ansvar etter fal. § 8-1 fjerde ledd første punktum.

I så fall har foretaket også rett til å si opp løpende kundeforhold etter § 8-1 femte ledd. Det er ikke bestridt at de formelle kravene til oppsigelse er oppfylt.

Avgjørelsen er enstemmig.

Finansklagenemnda Skades konklusjon

Foretaket gis medhold.

Ved behandlingen deltok Trine-Lise Wilhelmsen (leder), Merete Anita Utgård (bransjerepresentant) og Alexander Venås (forbrukerrepresentant).